

Motion till riksdagen

1989/90:Ju211

av Lars Werner m.fl. (vpk)

Bekämpningen av terrorism

Vänsterpartiet kommunisterna vill instämma i behovet av skydd mot sabotage, terrorism och spioneri. Däremot delar vi inte uppfattningen att det för ändamålet skall inrättas en särskild central beredskapsstyrka.

Frågan om en central beredskapsstyrka är avhängig dels hur stor vi bedömer risken för terroristangrepp dels avhängig uppfattningen om vilket resultat beredskapsstyrkan skulle kunna nå vid en terrorsituation. Slutligen måste en bedömning göras av vilka problem som kan uppstå angående demokratisk insyn och kontroll.

Terrorism av den typ som kan bekämpas med en beredskapsstyrka har varit sällsynta i Sverige och i Skandinavien. På 1970-talet förekom ockupationen av den västtyska ambassaden, Bulltoftakapningen och Norrmalmstorgsdramat som exempel på gisslansituationer. Annan typ av terrorism som exempelvis Ustasjas mord på Jugoslaviens ambassadör och Palmemordet är illdåd som knappast kunnat undvikas eller påverkas av en specialstyrka. Vi kan inte heller se någon markant ökning av terrorism i Europa. De terrorhandlingar som har förekommit i Europa tycks inte påverkas av att det i vissa länder finns välbeväpnade anti-terroristkommandon. Exempelvis Norge har en terroristbekämpningsstyrka som dock inte behövt användas för ändamålet.

Vi kan konstatera att en beredskapsstyrka bara kan bli användbar vid en viss typ av terroraktioner, vid ockupation, kapningar och andra gisslansituationer. Vid politiska mord, bombattentat och liknande aktioner hjälper det föga med ett anti-terroristkommando.

Vi anser inte att en beredskapsstyrka kan lösa en gisslansituation bättre än vad kompetenta poliser skulle kunna göra. Utomlands har vi sett exempel där anti-terroriststyrkor har löst gisslansituationer utan blodspillan, men det finns även många exempel där räddningsförsök med specialkommandon slutat i veritabla blodbad. I de fall som förevarit i Sverige har situationerna lösts med relativt liten blodsutgjutelse och dessa erfarenheter talar för att den modell som hittills används kan fungera väl även i framtiden.

Den debatt som förevarit kring SÄPO visar på vikten av insyn och kontroll. Skapar man nu en beredskapsstyrka med stora befogenheter så får vi ytterligare en sluten enklav i samhället som kan bli svår att styra och kontrollera.

I många av remissvaren pläderas för en förstärkning av den regionala

kompetensen. I stället för att satsa på en central beredskapsstyrka borde resurserna användas till utbildning av poliser som är verksamma ute i länen och då framförallt i de län som har kärnkraftsanläggningar eller annan ur säkerhetssynpunkt känslig verksamhet. I den utbildningen bör ingå kunskaper om de sociala, ekonomiska och politiska krafter som alstrar och styr terrorism. Kunskaper i psykologi och förhandlingsteknik är andra viktiga utbildningsinslag. Förmågan att utan våld lösa en terrorist-situation måste framhållas och alla tendenser till våldsromantik med kraft bekämpas.

Genom att stärka kompetensen hos polispersonalen i länen så skapar man en större tillgänglighet av personal, större möjligheter att utan våld lösa eventuella terrorsituationer samt ger förutsättningar för en fortsatt demokratisk ledning, insyn och kontroll.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen avslår den i proposition 1989/90:100 föreslagna beredskapsstyrkan mot terrorism.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om regional utbildning av polisen för bekämpning av terrorism och då prioritera län med kärnkraftsanläggningar eller andra ur säkerhetssynpunkt känsliga områden.

Stockholm den 17 januari 1990

Lars Werner (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Ylva Johansson (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvarðsson (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Mot. 1989/90

Ju211